

«Έλεος, όχι και κομπάρσοι του Βατικανού ! »

Σχολιασμός στο άρθρο του θεολόγου Άριστ. Πανώτη για τη συμπροσευχή με αίρετικούς

Δημοσιεύθηκε στις 13.2.2013 άρθρο του θεολόγου Άριστ. Πανώτη με τίτλο «*Η Πατερική παράδοση περί «Ενότητας» και «Συμπροσευχής» τῶν Χριστιανῶν, Σκέψεις περί τὸν ἑορτασμὸ τῶν Τριῶν Τεραρχῶν στὸν Ἄθωνα*»¹.

Νομίζω ὅτι ὀφείλουμε χάριτας στὸν κ. Πανώτη, διότι εἶναι ὁ μόνος ἐκ τῶν ὑποστηρικτῶν τῆς μετὰ τῶν ἑτεροδόξων συμπροσευχῆς πού προσπαθώντας νά τὴν θεμελιώσει στὴν «πατερικὴ παράδοση» ἀπέδειξε περὶτρανα τὸ ἀντιπατερικὸν τῆς ! Ἄς μοῦ ἐπιτραποῦν κάποιες ἐπισημάνσεις :

Ὁ συντάκτης τοῦ ἀρθροῦ φαίνεται νά θλίβεται βαθύτατα, διότι διαπιστώνει ὅτι στὸν «*ξέφραγο ἀμπελῶνα «ἐλεύθερης βοσκῆς»*», δηλαδή στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, «*ἢ ἀναίδεια καὶ ἢ θρασύτητα πολλὰς φορὰς διατάραξαν τὴν ἄρμονία στό ἐκκλησιαστικὸ σῶμα γιὰ νά φυγαδεύσουν ἀπὸ τὴν ἀδελφότητα τὴν θεοφόρο ἀγάπη μετὰ τῶν βαπτισμένων στό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος !*». Συμφωνοῦμε ἐν μέρει (ἀσφαλῶς ὄχι μὲ τὸν ἀπρεπὴ χαρακτηρισμὸ τῆς Ἐκκλησίας μας), ἀλλὰ παράλληλα δέν μποροῦμε νά κατανοήσουμε πῶς συμβιβάζεται ἀπὸ τὴν ἴδια τεθλιμμένη γιὰ τὴ φυγάδευση «*τῆς θεοφόρου ἀγάπης μετὰ τῶν βαπτισμένων στο ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος!*» καρδιά, νά ἐξέρχονται καὶ νά καταγράφονται στό ἴδιο κείμενο ἐναντίον ἀδελφῶν, ἀπλῶν πιστῶν, κληρικῶν, ἀκόμα καὶ Ἀρχιερέων «*βαπτισμένων στό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος!*», οἱ κάτωθι περιφρονητικοὶ καὶ ὑβριστικοὶ χαρακτηρισμοὶ τοῦ συγγραφέως : «*ἢ ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση καὶ συγχρόνων ἀρχιερέων ἀκόμη οἰσθηλατεῖται ἀπὸ τὶς ὑπερβολὰς τοῦ «ὀμολογιακοῦ νεοζηλωτισμοῦ» πού ἀτεγκτος ἐπιμένει στό ἀρχαῖο ἐριστικὸ σύνδρομο ... θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς ἀκριβολάτρες ὡς παγίδα «ἵνα μιανθῶσιν» ἀπὸ τὴν δῆθεν «παναίρεση τοῦ οἰκουμενισμοῦ ... ἀμπελῶνας «ἐλεύθερης βοσκῆς» κάθε λογῆς αὐτοκλήτων «σωτήρων» ... ἢ ἐν Ἑλλάδι «ὀμολογιακὴ» συντεχνία πού ... ἀδιόρθωτα παρελθοντολογεῖ καὶ ὑβρίζει ἐξ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς δικῆς τῆς "Ὄρθοδοξίας", Πανορθόδοξος θεσμοὺς καὶ τὶς ἀποφάσεις τους ... Ὁ κρετινισμὸς τοῦ σοφιστικοῦ λογισμοῦ τους ὑποτιμᾷ μὲ ἐμπάθεια ... Ἡ στάση αὐτὴ δέν εἶναι νεοφανῆς, ἔχει ρίζες στὴν ἐγωπάθεια καὶ στὴν ἀδιακρισία ὄσων δοκησιοσοφῶν ... ἰδεολογοῦνται μὲ ἀναίδεια καὶ θρασύτητα ἀπὸ τὰ ἐν Ἑλλάδι ἀπομεινάρια τῶν ζηλωτικῶν συνασπισμῶν, ... ἀκρότητες τοῦ ἀμαθοῦς ζήλου καὶ τὶς ὑπερβολὰς τοῦ ἀτομοκεντρικοῦ εὐσεβισμοῦ πού ἐξωθοῦν τοὺς ἀνίδεους πιστοὺς σὲ διασπαστικὰ ἐνέργειες ... Ἡ ἀναίδεια καὶ ἢ θρασύτητα ... στὴν θρασύτητα ἐντείνουν κάποιοι πού τεθλασμένα μὲ ἀναίδεια προκάθονται σὲ θῶκους»...*

Σταματῶ τὴν ἀντιγραφή, διότι «ἐπιλείπει γὰρ μὲ διηγούμενον» ὁ χῶρος ... Τὸ λυπηρὸ εἶναι ὅτι οἱ χαρακτηρισμοὶ αὐτοὶ ἀπευθύνονται ὄχι σὲ «*διαφόρους κορύβαντες* [ὄλων τῶν τάσεων πού δυστυχῶς κρύβονται] *ὄπισθεν τῆς ἀμαρτωλῆς ἀνωνυμίας τῶν ἰστότοπων*», ἀλλὰ σωρηδὸν καὶ συλλήβδην ἐναντίον ἀπλῶν πιστῶν, πρεσβυτέρων, ἡγουμένων ἱστορικῶν ἀδελφοτήτων μὲ πανορθόδοξη προσφορά, ἀκόμα καὶ ἀρχιερέων, ἐπειδὴ τολμοῦν νά ἔχουν διαφορετικὴ θεολογικὴ προσέγγιση, ἀναμφίβολα πιὸ παραδοσιακὴ ἀπὸ αὐτὴ τοῦ συντάκτη τοῦ ἀρθροῦ. Ἐξίσου λυπηρὸ εἶναι καὶ τὸ ὅτι δέν προέρχονται ἀπὸ τὴν πένα ἀνωνύμου τινὸς καὶ ἀπαιδευτοῦ «*κορύβαντος*», ἀλλὰ πολιοῦ στὴν ἡλικία, μὲ ἀξιοζήλευτους, ἀπὸ κοσμικῆς ἀπόψεως, ἐκκλησιαστικὸς τίτλος, πού ἐπαγγέλλεται καὶ

¹ Στὴ διαδίκτυακὴ τοποθεσία : www.amen.gr/article12448

διακονεῖ τὸ θεολογικὸ λόγῳ καὶ διάλογῳ. Ἀσφαλῶς στό συγκεκριμένο σημεῖο ὁ συντάκτης δέν πρωτοτυπεῖ. Εἶναι λυπηρὸ ὡς ἐνδεικτικὸ παρακμῆς, ὅτι οἱ περισσότεροι θερμοὶ ὑποστηρικτὲς τῶν ἀκρίτων οἰκουμενιστικῶν τολμημάτων τῆς ἐποχῆς μας προσπαθοῦν νά καλύψουν τὴ σοβαρότατη ἀδυναμία ἀρθρώσεως ἀντιρρητικοῦ λόγου στὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἄλλου, μὲ ἀπαξίωση τοῦ προσώπου του · τὴν πενία ἐπιχειρημάτων νομίζουν πῶς τὴ χορταίνουν μὲ πληθώρα ἀφοριστικοῦ λόγου ! Τὰ ἀνωτέρω προδίδουν προφανῶς ἀπώλεια ψυχραιμίας λόγω τῆς κατάρρευσης τοῦ οἰκουμενιστικοῦ τους οικοδομήματος. Προσπαθοῦν μὲ κάθε τρόπο νά πείσουν ὅτι καὶ οἱ ἴδιοι πιστεύουν ἀκόμα στὶς οἰκουμενιστικὲς ιδεοληψίες, περὶ δὴθεν *«παγχριστιανικῆς οἰκογενείας [πού] ὑψώνει τίς καρδιές ἑκατομμυρίων ψυχῶν ἀπὸ πολλές δεκαετίες τὴ τρίτη ἐβδομάδα τοῦ Ἰανουαρίου γιὰ νά ἀνοίξουν οἱ νεφέλες τοῦ οὐρανοῦ»* ! Αὐτὰ τὰ λίγα γιὰ τὸ ὕφος τοῦ ἄρθρου.

Ἄς ἔλθουμε ὅμως στὴν οὐσία τῆς «ἐπιχειρηματολογίας» τοῦ κ. Πανώτη :

1. Μὲ ποιὰ ἐπιχειρήματα, λοιπόν, ἀντιμετωπίζει ὁ συντάκτης τίς **16 ἀποφάσεις Οἰκουμενικῶν Συνόδων (ιερούς κανόνες)**, οἱ ὁποῖες ὁμοφώνως καὶ κατηγορηματικῶς ἀπαγορεύουν τίς μετὰ τῶν αἰρετικῶν συμπροσευχές ; Πολὺ ἀπλὰ · χωρὶς ἐπιχειρήματα, ἀλλὰ ἀφοριστικῶ τῶ λόγῳ ! Γράφει : *«γιὰ νά κατανοηθεῖ τὸ ἀκριβὲς πνεῦμα τους ἀσχολοῦνται μὲ τὴ μελέτη τους γενεές κανονολόγων, ἀν ἡ συντάξή τους εὐαγγελίζεται Λόγο Κυρίου»* ! Ἔλεος... Ἐντελῶς αὐθαίρετος καὶ ἀνακριβῆς ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀρθρογράφου ! Οὐδεὶς καὶ ποτέ σοβαρὸς ὀρθόδοξος κανονολόγος ἀμφισβήτησε ὅτι *«ἡ σύνταξή τους εὐαγγελίζεται Λόγο Κυρίου»* ! Ὅλοι οἱ Ὀρθόδοξοι, κανονολόγοι καὶ μὴ, ἀποδεχόμεστε τὰ ὑπὸ τῆς Στ' Οἰκουμενικῆς ὀρισθέντα *«ὥστε μένειν καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν βεβαίους καὶ ἀσφαλεῖς, πρὸς ψυχῶν θεραπείαν καὶ ἰατρειαν παθῶν, τοὺς ὑπὸ τῶν πρὸ ἡμῶν ἀγίων καὶ μακαρίων Πατέρων δεχθέντας καὶ κυρωθέντας, ... κανόνας»* καὶ ὅσα ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος θεοπνεύστως ἀπεφάνθη : *«ἀσπασίως τοὺς θείους κανόνας ἐνστερνιζόμεθα, καὶ ὀλόκληρον τὴν αὐτῶν διαταγὴν καὶ ἀσάλευτον κρατούμεν, τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν ἀγίων σαλπίγγων τοῦ Πνεύματος ... Ἐξ ἐνός γὰρ ἅπαντες καὶ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος ἀυγασθέντες, ὥρισαν τὰ συμφέροντα»*. Αὐτὴ τὴν ὁμόφωνη πατερικὴ παράδοση ἀκολούθησαν ὅλες οἱ *«γενεές κανονολόγων»*, πάλαι τε καὶ νῦν. Ἐνδεικτικὰ (ἀπὸ τὸν 6^ο-20^ο αἰ.) : Διονύσιος Μικρός, Ἰωάννης Σχολαστικός, Μ. Φώτιος, Βαλσαμών, Ζωναράς, Ἀριστηνός, Βλάσταρης, Ἁγ. Νικόδημος Ἁγιορείτης, Ἁγ. Ἰουστίνος Πόποβιτς, οἱ **συνοδικῶς καὶ Πανορθόδοξως ἀποφανθέντες** Πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς (Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων - 1848) ! Ἀκόμα καὶ αὐτὴ ἡ **ἐπὶ Ἀθηναγόρα Πατριαρχικὴ Σύνοδος** συνοδικῶς ὄρισε (1952) : *«Δέον ἵνα οἱ Ὀρθόδοξοι κληρικοὶ ἀντιπρόσωποι ὧσιν ὅσῳ τὸ δυνατόν ἐφεκτικοὶ (=διστακτικοὶ) ἐν ταῖς λατρευτικαῖς μετὰ τῶν ἑτεροδόξων συνάξεσιν, ὡς ἀντικειμέναις πρὸς τοὺς ἱερούς κανόνας καὶ ἀμβλυνοῦσαις τὴν ὁμολογιακὴν εὐθιξίαν τῶν Ὀρθοδόξων, ἐπιδιώκοντες ἵνα τελῶσιν, εἰ δυνατόν, καθαρῶς ὀρθοδόξους ἀκολουθίας καὶ τελετάς, πρὸς ἐμφάνισιν οὕτω τῆς αἴγλης καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς ὀρθοδόξου λατρείας πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ἑτεροδόξων»*². Καὶ αὐτὴ τὴν Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ κατεύθυνση ἐπαναλαμβάνει καὶ ἀξιοποιεῖ ὁ νῦν **Πατριάρχης Βαρθολομαῖος** στὴν ἀπὸ 3.7.1999 ἐπιστολὴ του πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα τοῦ Ἁγ. Ὁρους στὴν ὁποία μεταξὺ ἄλλων ἐπισημαίνει τὰ ἐξῆς ἐπὶ λέξει :

² «Ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Προκαθημένους τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν» (31.1.1952), Ἱ. Καρμίρη, Δογματικὰ καὶ Συμβολικὰ Μνημεῖα, ἐν Ἀθήναις 1952, σ. 962-963.

«Περὶ τῶν συμπροσευχῶν μετὰ τῶν ἑτεροδόξων ὑπενθυμίζομεν ὑμῖν ὅτι ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ... φρονεῖ ὅτι “ἡ συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων εἰς τὴν παγχριστιανικὴν κίνησιν δέον ἵνα γίνηται ὑπὸ τοὺς ἀκολουθούς ὄρους : α)...β)... γ) Δέον ἵνα οἱ Ὁρθόδοξοι κληρικοὶ ἀντιπρόσωποι ᾧσιν ὅσα τὸ δυνατὸν ἐφεκτικοὶ [διστακτικοὶ] ἐν ταῖς λατρευτικαῖς μετὰ τῶν ἑτεροδόξων συνάξεσιν, ὡς ἀντικειμέναις πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ ἀμβλυνοῦσαις τὴν ὁμολογιακὴν εὐθιξίαν τῶν Ὁρθοδόξων, ἐπιδιώκοντες ἵνα τελῶσιν, εἰ δυνατὸν, καθαρῶς ὀρθοδόξους ἀκολουθίας καὶ τελετάς, πρὸς ἐμφάνισιν οὕτω τῆς αἴγλης καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς ὀρθοδόξου λατρείας πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ἑτεροδόξων”. Συνεπῶς, συνεχίζει ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, εἶναι ἄδικον νὰ ἀποδίδονται εὐθύναι εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διὰ, τυχόν, παραβιάσεις τῆς συστάσεως αὐτοῦ ὑπὸ διαφόρων κληρικῶν καὶ δὴ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνηκόντων εἰς ἄλλας Ἐκκλησίας. Σημειωτέον ὅτι, ὡς γνωστὸν κατὰ τὴν Διορθόδοξον Συνάντησιν τῆς Θεσ/νίκης (29/4-2/5/1998) ἀπεφασίσθη, κατόπιν πρωτοβουλίας τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Πατριαρχείου, ... ὅπως οἱ Ὁρθόδοξοι Σύνοδοι, οἱ μέλλοντες νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν ἐν Χαράρε Ἡ Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Π.Σ.Ε., μὴ συμμετάσχουν εἰς οἰκουμενικὰς λατρευτικὰς συνάξεις, κοινὰς προσευχὰς, λατρείας καὶ ἄλλας θρησκευτικὰς τελετάς διαρκούσης τῆς Συνελεύσεως, τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν τῆς ἰσχύος τῆς σταθερᾶς γραμμῆς τῆς ὡς ἄνω Ἐγκυκλίου τοῦ 1952, ἡ ὁποία οὐδέποτε ἀνεκλήθη, ἔστω καὶ ἂν, ἄνευ συναινέσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, παρεβιάσθη ἐνίοτε, ἢ ἡρμηνεύθη ἄλλοτε συσταλτικῶς ὡς ἀφορῶσα μόνον εἰς τὴν μὴ συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐν στενῇ ἐννοίᾳ λατρείαν (Θεῖαν Λειτουργίαν). Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν συμπροσευχὴν μετὰ τῶν ἑτεροθρήσκων, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον θεωρεῖ αὐτονόητον τὴν κανονικὴν ἀπαγόρευσιν αὐτῆς καὶ τὴν ἀποχὴν ἀπ’ αὐτῆς, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνει ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς συμπροσευχῆς συμπαρασύρει εἰς ἀπαγόρευσιν καὶ τὸν διαθρησκευτικὸν διάλογον»³. Αὐτὰ τὰ σαφῆ γράφει ὁ Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος καὶ θὰ ἤμασταν ἰδιαίτερα εὐτυχεῖς ἂν ἐφαρμόζονταν μὲ συνέπεια ἀπὸ τὰ στελέχη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου σὲ ὀλόκληρη τὴ δικαιοδοσία Του.

Βέβαια πάντα ὑπάρχουν καὶ ὅσοι μὲ περισσὴ «ἀναίδεια» καὶ «θρασύτητα» - ὅπως γράφει ὁ Ἅγ. Γρηγόριος Ναζιανζηνός - αὐθαιρετοῦν καὶ ἀρνοῦνται ὅτι οἱ Πατέρες συντάσσοντας τοὺς κανόνες «ἐξ ἐνὸς γὰρ ἅπαντες καὶ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος ἀυγασθέντες, ὥρισαν τὰ συμφέροντα». Γί’ αὐτούς προστάζει ἡ Στ’ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος : «μηδενὶ ἐξεῖναι τοὺς προδηλωθέντας παραχαράττειν κανόνας, ἢ ἀθετεῖν ... Εἰ δέ τις ἄλῶ κανόνα τινὰ τῶν εἰρημένων καινοτομῶν, ἢ ἀνατρέπειν ἐπιχειρῶν, ὑπεύθυνος ἔσται κατὰ τὸν τοιοῦτον κανόνα». Συνεπῶς, πῶς τολμᾷ νὰ ἰσχυρίζεται ὁ ὀποιοσδήποτε ὅτι «γιά νὰ κατανοηθεῖ τὸ ἀκριβὲς πνεῦμα τους ἀσχολοῦνται μὲ τὴ μελέτη τους γενεές κανονολόγων, ἂν ἢ συντάξῃ τους εὐαγγελίζεται Λόγο Κυρίου» !

2. Στὸ ἄρθρο γίνεται χρῆσις δύο χωρίων τοῦ Μ. Βασιλείου, ἀλλὰ ἀποκομμένα ἀπὸ τὰ συμφραζόμενα, ἔτσι πού μπορεῖ νὰ βγάλει ἕκαστος τὰ συμπεράσματα πού τὸν βολεύουν. Ὁ συγγραφέας τὰ χρησιμοποιοῖ γιά νὰ ἀποδείξει «τὴν εὐρύτητα τῶν θέσεων τῶν Πατέρων γιά τὴν «ἐνότητα» καὶ τὴν «συμπροσευχὴ» τῶν χριστιανῶν». Λέει ὁμως κάτι τέτοιο ὁ Οὐρανοφάντωρ ; Μᾶλλον ... ὄχι !

α) Στὸ πρῶτο χωρίο ὁ Μ. Βασίλειος ὁμιλεῖ γιά «τὸ ἐπαναγαγεῖν πρὸς ἑνωσιν τὰς Ἐκκλησίας, τὰς πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως ἀπ’ ἀλλήλων διατμηθείσας». Ὁ κ. Πανώτης ἀφήνει νὰ ἐννοηθεῖ ὅτι ἀναφέρεται σὲ αἰρετικὲς Ἐκκλησίες, τὶς ὁποῖες ὁ Ἅγιος κάλεσε διὰ τῆς

³ Ὁρθόδοξος Τύπος, φ. 1334/24.9.99.

«εύρύτητας τοῦ πνεύματός του» σὲ «ένότητα καὶ συμπροσευχή» ! Ὅμως τὸ χωρίο δὲν ἀναφέρεται οὔτε σὲ συμπροσευχή, οὔτε σὲ αἰρετικούς ! Ἄς τὸ δοῦμε στὴ συνάφειά του : Εἶναι ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Ἁγίου «τοῖς ἐν Ταρσῶ περὶ ὑριακόν»⁴, στὴν ὁποία ὁ Ἅγιος ἀναφέρεται σὲ μία ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα, ἡ ὁποία λόγω τῆς συγχύσεως πού ἐπικρατοῦσε τότε, δὲν ἦταν σὲ κοινωνία μὲ τίς ἄλλες Ἐκκλησίες. Ὁ Μ. Βασίλειος πλέκει ἐγκώμια γιὰ τὴν πίστη καὶ τὸ ἦθος τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς, ἐγγυᾶται **προσωπικὰ ὁ ἴδιος γιὰ τὴν ὀρθόδοξη πίστη τῆς** καὶ παρακαλεῖ τοὺς ἐν Ταρσῶ νὰ τοὺς δεχθῶν σὲ πλήρη κοινωνία «ἠνωμένους γνησίως, καὶ πάσης ἐκκλησιαστικῆς φροντίδος κοινωνοῦς»⁵. Ἀλήθεια, μπορεῖ νὰ ὑπονοήσῃ κάποιος ὅτι ὁ Ἅγιος ἀναφέρεται σὲ αἰρετικούς καὶ σὲ συμπροσευχὴ μαζί τους ; ἢ ποία σχέση μπορεῖ νὰ ἔχει ἡ περίπτωση πού ἀναφέρει ὁ Μ. Βασίλειος, μὲ τὴ σημερινὴ πραγματικότητα τῶν ἐτεροδόξων ;

- β) Τὸ δεύτερο χωρίο, σύμφωνα μὲ τὸν κ. Πανώτη, ἀναφέρει ὅτι «μὲ τὴν «χρονικώτερη συνδιαγωγὴ καὶ τὴν ἀφιλόνηκη συγγυμνασία» καὶ μὲ ὅτι ἄλλο ἐπὶ πλέον δώσει ὁ ὕριος θὰ προέλθει ἡ πολυπόθητη ένότητα (Migne P.G.32,528,525)». Ἄς τὸ δοῦμε ὅμως μὲ τὴ δέουσα προσοχὴ : ὁ Ἅγιος σὲ ἐπιστολὴ του «τοῖς ἐν Ταρσῶ πρεσβυτέροις»⁶ ἀναφέρεται στὴ φοβερὴ σύγχυση πού ὑπῆρχε καὶ στὴ διάσπαση τῶν πιστῶν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα λόγω τῶν αἰρέσεων (Ἀρειανῶν πού ἀρνοῦνταν τὴ θεότητα τοῦ Κυρίου καὶ Πνευματομάχων πού κήρυτταν ὅτι τὸ Ἅγ. Πνεῦμα εἶναι κτίσμα). Ἐλεγε, λοιπόν, ὅτι αὐτὸ τὸν καιρὸ μεγάλη εὐεργεσία γιὰ τὴν Ἐκκλησία εἶναι ἡ ἐπιστροφή τῶν πεπλανημένων στὴν ἐκκλησιαστικὴ ένότητα⁷. Ἀκολουθῶς ἐξηγεῖ ὅτι θέλει οἱ ἀποκομμένοι ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ένότητα λόγω τῆς αἰρέσεως, **ἂν ἔχουν ἀρνηθεῖ τὴν τότε πλάνη, νὰ γίνουν δεκτοὶ εἰς κοινωνίαν, νὰ ἐνωθῶν πάλι στὴν Ἐκκλησία**· «Ἀξιῶμεν ὑμᾶς», γράφει, «**τοὺς μὴ λέγοντας κτίσμα τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον δέχεσθαι εἰς κοινωνίαν**». Καθορίζει μάλιστα τὴ διαδικασία θέτοντας δύο προϋποθέσεις πίστεως καὶ μία κανονικῆς τάξεως σὲ ὅσους θέλουν νὰ εἶναι σὲ κοινωνία μαζί του καὶ μὲ τὴν ἐκκλησία : Αἰταιεῖ α) νὰ ὁμολογοῦν τὴν πίστη τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου (Νικαίας), β) νὰ ὁμολογοῦν τὴν πίστη ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δὲν εἶναι κτίσμα καὶ γ) νὰ μὴ δέχονται σὲ κοινωνία ὅσους τὸ θεωροῦν κτίσμα⁸. **Μὲ αὐτές τίς προϋποθέσεις πίστεως καὶ τάξεως ἐπιτυγχάνεται ἡ πλήρης κοινωνία** : «ἀξιῶμεν ὑμᾶς ... δέχεσθαι εἰς κοινωνίαν» καὶ τότε, **ἀφοῦ ἔχει ἤδη ἐπιτευχθεῖ ἡ ένότητα-κοινωνία πίστεως**, τότε «τῇ χρονιωτέρᾳ συνδιαγωγῇ καὶ τῇ ἀφιλονείκῳ συγγυμνασία, καὶ εἰ τί δέοι πλέον προστεθῆναι εἰς τράνωσιν, δώσει ὕριος ὁ πάντα συνεργῶν εἰς ἀγαθὸν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν». Δηλαδή, ἡ «**χρονικώτερη συνδιαγωγὴ καὶ ἡ ἀφιλόνηκη συγγυμνασία**» **ὑφίστανται ἐφ' ὅσον ἔχει ἤδη ὁμολογηθεῖ ἡ ὀρθόδοξη πίστη καὶ ἔχει ἤδη**

⁴ Ἐπιστολὴ 114, «τοῖς ἐν Ταρσῶ περὶ ὑριακόν», PG 32, 528-529.

⁵ Γράφει ἐπὶ λέξει ὁ Μ. Βασίλειος : «Συντυχῶν τοίνυν τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ θεασάμενος αὐτῶν πολὺ μὲν τὸ φιλάδελφον καὶ τὸ περὶ ὑμᾶς ἀγαπητόν, πολλῶ δὲ ἔτι πλέον τὸ φιλόχριστον καὶ τὸ περὶ τὴν πίστιν ἀκριβές τε καὶ εὐτόνον· καὶ ὅτι πολλὴν ἀμφοτέρων ποιῶνται σπουδὴν, τῆς τε ὑμετέρας ἀγάπης μὴ χωρίζεσθαι, καὶ τὴν ὑγιαίνουσαν πίστιν μὴ καταπροδοῦναι· ἀποδεξάμενος αὐτῶν τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν ἐπιστέλλω τῇ σεμνότητι ὑμῶν, παρακαλῶν πάση ἀγάπῃ ἔχειν αὐτοὺς ἠνωμένους γνησίως, καὶ πάσης ἐκκλησιαστικῆς φροντίδος κοινωνοῦς ... αὐτὸς γὰρ ἐγγυῶμαι τὸ μέρος τῶν ἀδελφῶν, ὡς εἰς οὐδὲν ἀντεροῦσιν, ἀλλὰ πᾶσαν ὑμῖν ἐπιδειξονται εὐταξίας ὑπερβολὴν», αὐτόθι.

⁶ Ἐπιστολὴ 113, «τοῖς ἐν Ταρσῶ πρεσβυτέροις», PG 32, 525-528.

⁷ Ἐπὶ λέξει γράφει ὁ Ἅγιος : «ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, μεγάλης χρεια τῆς σπουδῆς καὶ πολλῆς τῆς ἐπιμελείας εὐεργετηθῆναι τὴν Ἐκκλησίαν. Εὐεργεσία δὲ ἐστὶν ἐνωθῆναι τὰ τέως διεσπασμένα» μέλη τῆς, αὐτόθι.

⁸ «προτεινώμεθα τοῖς βουλομένοις ἡμῖν συνάπτεσθαι ἀδελφοῖς τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν· κὰν ἐκεῖνη συνθῶνται, ἐπερωτῶμεν καὶ τὸ μὴ δεῖν λέγεσθαι κτίσμα τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, μηδὲ κοινωνικοὺς αὐτῶν εἶναι τοὺς λέγοντας», αὐτόθι.

ἐπιτευχθεῖ ἡ ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία · δὲν εἶναι προϋπόθεση, ἀλλὰ ἔπεται τῆς ὁμολογίας τῆς κοινῆς πίστεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας. Βοηθᾶ ὁμως «εἰς τὴν τράνωσιν», στήν ἐνίσχυση, τῆς ἤδη ὑφισταμένης ἐνότητος, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς τῶν ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας πιστῶν⁹ !

Εἶναι σαφές ὅτι ὁ Ἅγιος στα ἀνωτέρω χωρία του δὲν ἀναφέρεται σὲ συμπροσευχὴ μὲ αἰρετικούς · καὶ ἂν ἀκόμα στὴ «*χρονικώτερη συνδιαγωγή καὶ ἀφιλόνηκη συγγυμνασία*» ἐντάξουμε τὴ συμπροσευχὴ, αὐτὴ δὲν ἀφορᾷ σὲ αἰρετικούς, ἀλλὰ σὲ κανονικὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, πού ἔχουν ἤδη ὁμολογήσει τὴν κοινὴν πίστὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔχουν διακόψει κάθε ἐπικοινωνία μὲ τοὺς αἰρετικούς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πού ἔλεγαν κτίσμα τὸ Ἁγ. Πνεῦμα !

3. Ἡ παντελής ἔλλειψη πατερικῶν μαρτυριῶν ὑπὲρ τῶν συμπροσευχῶν μὲ αἰρετικούς, εἶναι ἐμφανέστατη στό ἄρθρο. Ἡ ἀδυναμία δικαιολογήσεως τῶν συμπροσευχῶν μὲ βάση τὴν «*πατερικὴ παράδοση*», ἀνάγκασε τὸν κ. Πανώτη μὲ πολὺ ἐνθουσιασμό νὰ ἐπικαλεσθεῖ κείμενο ἀπὸ τὸν πραγματικὰ ἔχοντα «*ἀναμφισβήτητο κύρος ὀρθόδοξο κληρικὸ καὶ θεολόγο*» καὶ «*ἀκραιφνῆ τῆς ὀρθοδοξίας μύστην*» μακαριστὸν Κων. Οἰκονόμου ἐξ Οἰκονόμων ! Ἀλλὰ, μάλλον, ... ἄνθρακες ὁ θησαυρὸς :

α) Ἐν πρώτοις, ἀγαπητὲ κ. Πανώτη, δηλώνω κατηγορηματικὰ ὅτι συμφωνῶ καὶ προσυπογράφω πλήρως καὶ ὀλόκληρο τὸ κείμενο τοῦ ἀοιδίου πρωθιερέως Κων. Οἰκονόμου - καὶ νομίζω ὅτι καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν διαφωνούντων μὲ τὰ οἰκουμενιστικὰ δρώμενα - διότι πράγματι ὁ μακαριστὸς «*συνόψισε παραστατικὰ τὴν πατερικὴ παράδοση*» ! Ἐσεῖς, κ. Πανώτη, μπορεῖτε νὰ πεῖτε τὸ ἴδιο ; Μπορεῖτε π.χ. νὰ προσυπογράψετε μὲ ἄνεση ὅτι οἱ Ἀρμένιοι, οἱ Κόπτες καὶ οἱ Δυτικοὶ εἶναι «*αἰρετικοί*», καὶ μάλιστα ὅτι «*μὴ μεθ' ὑγιοῦς φρονήματος*» προσκυνοῦν καὶ «*κηρύττουσι ... μὴ ὑγιῶς*» τὸν Χριστό, ὅπως ρητὰ γράφει ὁ «*ἀναμφισβήτητου κύρους ὀρθόδοξος κληρικὸς καὶ θεολόγος*» Κων. Οἰκονόμου ; Ἄν ἡ ἀπάντησή σας εἶναι καταφατικὴ, εἰλικρινὰ χαίρομαι ! Ἀλλὰ τότε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γράψετε «*μέσα στὴν Μία Ἐκκλησία πού κληθήκαμε μὲ τὸ Ἐν βάπτισμα*», ἀναφερόμενος στοὺς «*αἰρετικούς*», κατὰ Κωνσταντῖνο Οἰκονόμου, Δυτικούς ! **Αἵρεση καὶ Ἐκκλησία εἶναι μεγέθη παντελῶς ἀσυμβίβαστα καὶ ἀλληλοαναιρούμενα !**

β) Στό κείμενο πού παρατίθεται, ὁ μακαριστὸς Κων. Οἰκονόμου δὲν μιᾶ πουθενὰ γιὰ «*συμπροσευχὴ*», τὴν ὁποία μάλιστα καὶ δικαιολογεῖ ! Ἀναφέρεται στό καθεστῶς λατρείας στά Πανάγια Προσκυνήματα τῶν Ἱεροσολύμων καὶ τὴ χρήση τους ἀπὸ τοὺς «*αἰρετικούς*» Ἀρμένιους, Κόπτες καὶ Δυτικούς ὅτι «*τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ καὶ τάξῃ*» «*προσευχέσθωσαν, ἕκαστοι καθ' ἑαυτοὺς καὶ κατ' ἰδίαν, ἐν τοῖς ὀρισμένοις αὐτῶν τόποις καὶ καιροῖς*» ! Ὁ καθένας προσεύχεται, λέει ὁ μακαριστὸς Οἰκονόμου, «*τῇ ἰδίᾳ τάξῃ*», «*καθ' ἑαυτόν*», «*κατ' ἰδίαν*», σὲ δικὸ του «*ὀρισμένο τόπο*» καὶ σὲ δικὸ του «*ὀρισμένο χρόνο*» ! Διερωτῶμαι, ποῦ ἢ συμπροσευχὴ ; ποῦ βρίσκεται τὸ «*κοινόν*» γιὰ νὰ ἔχουμε συμπροσευχὴ ; Ἀπαραίτητα στοιχεῖα τῆς συμπροσευχῆς εἶναι ὁ κοινὸς τόπος, ἢ χρονικὴ σύμπτωση, τὸ κοινὸ τελετουργικὸ τυπικὸ, τὸ κοινὸ περιεχόμενον προσευχῆς καὶ προπαντὸς ἢ βούληση γιὰ κοινὴ προσευχὴ · ὄχι «*καθ' ἑαυτόν*» καὶ «*κατ' ἰδίαν*» καὶ «*τῇ ἰδίᾳ τάξῃ*», ἀλλὰ μαζί, σὲ κοινὸ πρόγραμμα καὶ περιεχόμενον λατρείας ! Ὑπάρχουν τέτοια στοιχεῖα στὸν Πανάγιο Τάφο ; Ἀσφαλῶς ὄχι ! οὔτε ὁ μακαριστὸς Κων.

⁹ Ἀναλυτικότερα στό ἄρθρο Π. Χρήστου, «*Αἱ προσπάθειαι τοῦ Μεγάλου Βασιλείου περὶ τῆς κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν*», Κληρονομία, 13 (1981) σσ. 183-194, καὶ στη διαδουκτικαὴ τοποθεσία : http://www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/catechism/theologia_zoi/themata.asp?cat=patr&NF=1&contents=contents_Texts.asp&main=texts&file=5.htm.

Οικονόμου αναφέρει, ούτε όποιος έχει βρεθεί εκεί έχει ζήσει κάτι τέτοιο ! Τελικά, ούτε και «ό ακραιφνης της όρθοδοξίας μύστης» αιδίμος Κωνσταντίνος Οικονόμου δικαιολογεί τίς κανονικές ασχήμιες τών συμπροσευχών ! Όμως, όταν αναφερόμαστε για τó θέμα αυτό στά Ιεροσόλυμα, δέν πρέπει νά ξεχνάμε και τήν παρέμβαση του ούρανοϋ : τó ότι στά Πανάγια Προσκυνήματα δέ συντελείται συμπροσευχή με τούς «*αίρετικούς*» τó διαλαλεί στους αιώνες ή σχισμένη κολώνα, ó βουβός και ταυτόχρονα διαπρύσιος κήρυκας και μάρτυρας στήν άριστερη είσοδο του Πανιέρου Ναού της Αναστάσεως !

Άλλωστε, μη λησμονούμε σε ποιούς δύστηνους καιρούς και με ποιούς δολίους και άπαραδέκτους τρόπους απέκτησαν και κατέχουν μέχρι σήμερα οί «*αίρετικοί*» Αρμένιοι, Κόπτες και Δυτικοί «δικαιώματα» στό κανονικό έδαφος της μητρós Σιωνίτιδος Έκκλησίας. Αν υπήρχε στοιχειώδης έστω σεβασμός στήν Όρθόδοξη Έκκλησία εκ μέρους τους θα έπρεπε να ζητήσουν συγγνώμη και να παραιτηθούν άμεσα από τά «δικαιώματα» αυτά ...

4. Στο άρθρο γίνεται παραπομπή σε διδακτικό κείμενο του Αγ. Γρηγορίου Ναζιανζηνού. Πραγματικά ωφέλιμο κυρίως για έμας τούς κληρικούς που είμαστε αναγκασμένοι – ως πνευματικοί, κήρυκες κλπ – νά ασχολούμαστε και με τά κακώς κείμενα, τίς άμαρτίες τών άλλων. Γιατί, δυστυχώς, στά πνευματικά, λίγο αν δέν προσέξουμε ó εκτροχιασμός είναι δεδομένος. Ιδιαίτερα μάλιστα όσοι καθ' οίονδήποτε τρόπο ασχολούμαστε με τίς διαχριστιανικές σχέσεις, δέν υπάρχει ασφαλέστερος τρόπος για νά μην καταντήσουμε ως ó «*πρώτος τυχών [πού] νομίζει ότι κατέχει τήν γνώσιν και τά βάθη του Αγίου Πνεύματος του Θεού*» και ξεπέσουμε στήν «*ανάιδεια*» και τή «*θρασύτητα*», που έπισημαίνει ó Άγιος, από τó νά μην έχουμε έμπιστοσύνη στό δικό μας λογισμό, ή στίς δικές μας έρμηνείες, αλλά νά βρισκόμαστε πάντοτε «*επόμενοι τοίς άγίοις πατράσι*». Άς μου έπιτραπεί όμως μία ερώτηση στον κ. Πανώτη : **διαβάζοντας τó άρθρο του μήπως διαβλέπει ότι ó συντάκτης του επιβεβαιώνει έπακριβώς τον του Καππαδόκου λόγον ;**

5.Θά ήθελα να τελειώσω τó σχολιασμό με τήν αρχή του άρθρου, όπου ó κ. Πανώτης αναφέρεται στήν «*έβδομάδα για τή Χριστιανική Ένότητα*». Γράφει με έμφανή τον ένθουσιασμό του : «*Η παγχριστιανική οικογένεια ύψώνει τίς καρδιές εκατομμυρίων ψυχών από πολλές δεκαετίες τη τρίτη έβδομάδα του Ιανουαρίου για νά ανοίξουν οί νεφέλες του ούρανοϋ και να «είσακουστεί» από τον ύριο της Έκκλησίας τó όμόθυμο αίτημα τó «ίνα ώμεν έν» μέσα στήν Μία Έκκλησία που κληθήκαμε με τó Έν βάπτισμα*» !

Γιά νά θεολογούμε όσον τó καθ' ήμας και να μη «*θολολογούμε*» - όπως έλεγε ó αείμνηστος κατηχητής μου Γεώργιος Οικονόμου (αιωνία του ή μνήμη!) - άς υπενθυμίσουμε μερικά ιστορικά στοιχεία για νά μπορέσουμε νά προσδώσουμε τίς πραγματικές διαστάσεις στά σημερινον συμβαίνοντα, νά τά έρμηνεύσουμε και νά τά εντάξουμε στό ακριβές πνευματικό τους περιβάλλον. Έτσι θα είμαστε προσγειωμένοι στήν πραγματικότητα και δέν θα περπατάμε στίς «*νεφέλες του ούρανοϋ*» με τον κίνδυνο «*να ανοίξουν*» ...

Τó «*Οκταήμερο Χριστιανικής ένότητος, 18-25 Ιανουαρίου*», ήταν αρχικά ιδέα του άγγλικανο-παπικού Paul Watson τó 1908 και σημαντική ώθηση του έδωσε ó Γάλλος παπικός άββας Paul Couturier. Αργότερα έγινε άποδεκτό και από τó ΠΣΕ και από τó 1968

διοργανώνεται από κοινού από τὸ Ποντιφικὸ Συμβούλιο γιὰ τὴ Χριστιανικὴ Ἐνότητα (Βατικανὸ) σὲ συνεργασία μὲ τὴ Γραμματεία Πίστεως καὶ Τάξεως (ΠΣΕ-Γενεύη).

Σταθμὸς γιὰ τὴν ἐδραίωση τῆς ἐβδομάδος ἦταν ἡ Β' Βατικανὴ Σύνοδος («οἰκουμενικὴ» κατὰ τοὺς παπικούς), ὅπου στὸ «*Διάταγμα περὶ Οἰκουμενισμοῦ*» (Unitatis Redintegratio, κεφ. II - Πρακτικὴ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, § 8) γίνεται ρητὴ ἀναφορὰ στὴν προσευχὴ γιὰ τὴν ἐνότητα. Παρόμοια ἀναφορὰ ἔχουμε καὶ στὴν ἐγκύκλιο τοῦ πάπα Ἰωάννη-Παύλου Β', «*Ut unum sint*» (25.5.1995) στὶς §§ 23-24.

Τὰ δύο αὐτὰ παπικὰ κείμενα νοηματοδότησαν θεολογικὰ καὶ δικαιολόγησαν ἀπὸ κανονικῆς ἀπόψεως ἀπὸ πλευρᾶς τῶν Ῥωμαιοκαθολικῶν τὸ θέμα τῶν συμπροσευχῶν καὶ τῆς ἐβδομάδος προσευχῆς. Στὰ παπικὰ αὐτὰ κείμενα γίνεται μία - **ἀδιανόητη γιὰ τὴν ἀρχαία Ἐκκλησία καὶ τὴν Ὁρθοδοξία** - διάκριση μεταξὺ τῆς «**communication in spiritualibus**» καὶ τῆς «**communicatio in sacris**» (κυρίως Θ. Εὐχαριστία). Στὴν «*communication in spiritualibus*» ἐντάσσεται καὶ ἡ προσευχὴ μὲ τοὺς «*δισταμένους*»¹⁰ καὶ βέβαια «ἡ ἐβδομάδα κοινῆς προσευχῆς γιὰ τὴν χριστιανικὴ ἐνότητα». Γιὰ τοὺς Ῥωμαιοκαθολικοὺς ἡ προσευχὴ γιὰ τὴν ἐνότητα στὰ πλαίσια τῆς σχετικῆς ἐβδομάδος ὑλοποιεῖ καὶ καθιστᾷ ἐμφανῆς τὸ πῶς ἐννοεῖ ἡ Ῥώμη τὸν «*πνευματικὸ οἰκουμενισμό*», ἢ τὴν πνευματικότητα ἐν τῷ οἰκουμενισμῷ.

Εἶναι προφανῆς ὅτι οἱ Ῥωμαιοκαθολικοὶ συμμετέχοντες ὄχι μόνο δὲν ἔχουν κανένα πρόβλημα, ἀλλὰ ἀντιθέτως εἶναι ἀπολύτως συνεπεῖς μὲ τὴν πίστη τους, διότι ἡ «οἰκουμενικὴ» - γι' αὐτοὺς - Β' Βατικανὴ Σύνοδος καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς καινοφανῆς ἐκκλησιολογία («*subsistit in*») τοὺς προτρέπει καὶ ὑποχρεώνει στὴν οἰκουμενιστικὴν συμπροσευχὴ. **Ποῦ ὅμως βρῖσκεται ἡ στοιχειώδης συνέπεια γιὰ μᾶς τοὺς ὀρθοδόξους**, πού καὶ ἡ Θεολογία μας καὶ οἱ Οἰκουμενικὲς μας Σύνοδοι τίς ἀπαγορεύουν ῥητῶς καὶ κατηγορηματικῶς ; Ἐκτὸς καὶ ἂν κάποιοι «Ὁρθόδοξοι» ἔχουν ἀναγνωρίσει σιωπηλὰ «οἰκουμενικότητα» στὴν Β' Βατικανὴ καὶ ὑπακούουν μὲ συνέπεια καὶ προθυμία στὰ κελεύσματά της · ἀλλὰ τότε ἄς μᾶς τὸ ποῦν καὶ ρητῶς !

Ἄς ἀφήσουμε ὅμως καλύτερα νὰ μᾶς σχολιάσει τὰ περὶ τῆς «**ἐβδομάδος προσευχῆς γιὰ τὴν χριστιανικὴ ἐνότητα**» ὁ Ἄγ. Ἰουστίνος (Πόποβιτς), ὁ ἐπίσης «*ἀναμφισβήτητος κύριος ὀρθόδοξος κληρικὸς καὶ θεολόγος*», «*ἀκραιφνῆς τῆς ὀρθοδοξίας μύστης*» καὶ πάνω ἀπὸ ὅλα Ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας μας (ἐλπίζω πῶς συμφωνεῖ μὲ τοὺς χαρακτηρισμοὺς γιὰ τὸν Ἅγιο καὶ ὁ κ. Πανώτης) ἀπαντῶντας σὲ σχετικὸ ἐρώτημα τῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας (1975) γιὰ τὸ ἂν μπορεῖ καὶ πρέπει ἡ Ἐκκλησία νὰ συμμετέχει. Προλογίζοντας τὴ δημοσίευση τῆς γνωμοδοτήσεως στὴν ἐλληνικὴ ἔγγραφε ὁ τότε ἀρχιμανδρίτης, καὶ νῦν Ἐπίσκοπος Μπάτσκας, Εἰρηναῖος (Μπούλοβιτς) : «*Τονίζει ὁ π. Ἰουστίνος τὸ παρὰ τισιν ὀρθοδόξοις τόσον παραθεωρούμενον γεγονός, ὅτι ἡ Δύσις συνηθίζει νὰ ἐπιβάλη ἐντέχνως καὶ ἐπιδεξίως ἐν ἴδιον αὐτῆς «πρόγραμμα», ἐν «ιδιάζον πλαίσιον», τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται διὰ τῆς νοοτροπίας αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν προτέρων προσδιορίζει τοὺς ὅρους διὰ τὴν συμμετοχὴν ἐν τῇ «οἰκουμενικῇ συνεργασίᾳ» καὶ ἐν τῇ «οἰκουμενικῇ κοινῇ προσευχῇ». Τυπικὸν παράδειγμα τούτου εἶναι τὸ προαναφερθὲν πρόγραμμα συμπροσευχῶν καὶ «οἰκουμενικῆς ἀκολουθίας». Εἶναι ἐξωφθαλμον, ὅτι τὸ ὑπόβαθρον αὐτοῦ ἀποτελεῖ ἡ δυτικὴ ἐκκλησιολογία μετὰ τῆς ἐξ αὐτῆς προκυπτούσης θεωρίας περὶ τῶν «κλάδων», ἢτοι περὶ «διαίρεσεως τῆς Ἐκκλησίας», μετὰ τοῦ δογματικοῦ *minimum* καὶ τῶν δογματικῶν*

¹⁰ Θεολογικὸς νεολογισμὸς · ἀνύπαρκτος ὅρος στὴν πατερικὴ-ἐκκλησιαστικὴ γραμματολογία. Στούς «δισταμένους» ἐντάσσονται οἱ Ὁρθόδοξοι, οἱ Μονοφυσίτες καὶ ὀρισμένοι Διαμαρτυρόμενοι.

ύποχωρήσεων μεταξύ Ρώμης και Γενεύης. Ότι δὲ ταῦτα πάντα εἶναι ἀπαράδεκτα διὰ τὸν π. Ἰουστίνον, [γράφει ὁ Ἐπίσκοπος Μπάτσкас Εἰρηναῖος (Μπούλοβιτς)], ὡς καὶ διὰ πάντα ὀρθόδοξον, εἶναι περιττὸν καὶ νά λεχθεῖ. Διὰ τοῦτο σχολιάζει ὁ π. Ἰουστίνος ἕκαστον σημεῖον τοῦ προγράμματος τῆς «οἰκουμενικῆς ἀκολουθίας», χαριτολογῶν μὲν, ἀλλὰ μετὰ λύπης, ὅπως φανερώσῃ τὸ **ἀσυμβίβαστον τοῦ ἐν λόγῳ προγράμματος καὶ τῶν στοιχειωδῶν ὀρθοδόξων προϋποθέσεων ... καὶ συνελόντ' εἰπεῖν, διὰ τὸν π. Ἰουστίνον, τυγχάνει ἀδύνατος πᾶσα συμπροσευχὴ ὀρθοδόξων καὶ ἑτεροδόξων, ἐφ' ὅσον οὗτοι διαφοροτρόπως πιστεύουν εἰς τὸν Θεόν**»¹¹.

Ὅποιος παρακολουθεῖ τὰ συμβαίνοντα κατ' ἔτος στήν ἐν λόγῳ «ἐβδομάδα προσευχῆς» δὲν ἔχει παρὰ νά ἐπιβεβαιώσῃ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀγ. Ἰουστίνου λεγθέντα καὶ ἔτι πλέον. Πραγματικὰ τὸν πρῶτο καὶ βασικὸ ρόλο τὸν ἔχουν οἱ παπικοὶ · σὲ δεύτερο ρόλο εἶναι κάποιες προτεσταντικὲς ομάδες · καὶ ἐμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι ; ὁ ρόλος μας εἶναι καθαρὰ διακοσμητικός, ἢ καλύτερα ρόλος πρῶτου κομπάρσου ! Ναι, δυστυχῶς ὁ **οἰκουμενισμὸς κατόρθωσε νά μᾶς καταντήσῃ κομπάρσους τοῦ Βατικανοῦ !** Καί, τὸ πλέον τραγικόν, ὑπάρχουν Ὀρθόδοξοι πού χαίρονται μὲ αὐτὸ τὸ κατάντημα ... Ἄς σκεφτοῦν ὅμως γιατί, ἄραγε, ὁ **Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης** δὲ συμμετέχει προσωπικὰ στίς φαιδρότητες τῆς «ἐβδομάδος» ; Διότι προφανῶς ἀρνεῖται τὸ ρόλο τοῦ κομπάρσου στίς ρωμαϊκὲς φιέστες, κηδόμενος τῆς ἀξιοπρέπειας τῆς Ἀρχιερωσύνης Του καὶ τοῦ κύρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ! Εἶναι μήπως τυχαῖο - γιὰ νά μείνουμε στὸν εὐρωπαϊκόν, ἑτεροδόξο χῶρο - ὅτι σὲ αὐτές τίς γελοιότητες δὲ συμμετέχει ἡ **Ἱ. Μητρόπολις Σουηδίας καὶ Νορβηγίας** ; ὁ ἐκεῖ Μητροπολίτης Παῦλος (Μενεβίσογλου) εἶναι ἐγκρατῆς περὶ τοὺς Ἱ. Κανόνες, μὲ σπουδαῖες μελέτες πάνω στήν κανονικὴ ἐκκλησιαστικὴ παράδοση καὶ γνωρίζει καλά τί αὐτὴ ἐπιτρέπει καὶ τί ἀπαγορεύει ! Καὶ -δόξα τῷ Θεῷ- καὶ ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, σεβόμενη τὸν ἑαυτὸ της ἀπέχει παντελῶς ! Ἡ παρουσία στή φιέστα τῆς Θεσσαλονίκης δύο Ὀρθοδόξων λαϊκῶν καθηγητῶν, ὅταν ἡ οἰκεία ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ἀρνεῖται γιὰ θεολογικοὺς-ἐκκλησιολογικοὺς λόγους νά συμμετάσχει, φανερώνει ἀσφαλῶς τὸ βαθμὸ ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως καὶ συνέπειας τῶν ἰδίων. Τί καὶ ἂν εἶναι καθηγητὲς Θεολογικῆς Σχολῆς; «μέγας» καθηγητῆς Θεολογικῆς καὶ δάσκαλός τους, δὲν ἦταν καὶ ὁ ἐκ τῶν συντακτῶν τοῦ “εὐαγγελίου” τοῦ ψευτομεσσία Σὰν Μύουνγκ Μούν ;

Ἄς ἐπανέλθουμε στὸν Ἀγ. Ἰουστίνον · σκεφτεῖτε τί θὰ ἔγραφε σήμερα ἂν ζοῦσε καὶ ἔβλεπε σὲ πλήρη ἀναπτυξὴ τὸ **τσίρκο τῶν συμπροσευχῶν γιὰ τὴ χριστιανικὴ ἐνότητά** πού συντελεῖται μὲ σκοπὸ «*νά ἀνοίξουν οἱ νεφέλες τοῦ οὐρανοῦ καὶ νά «εἰσακουσθεῖ» ἀπὸ τὸν ὕριον τῆς Ἐκκλησίας τὸ ὁμόθυμο αἶτημα τὸ «ἵνα ὦμεν ἐν»*, ὅπως γράφει ὁ κ. Πανώτης !

Καὶ μὴ μὲ καταδικάσετε, ἀγαπητοί μου, ὡς ἀσεβὴ καὶ φονταμενταλιστῆ, ἐπειδὴ χαρακτηρίσα τὰ συμβαίνοντα στήν «ἐβδομάδα προσευχῆς» ὡς **«τσίρκο»** ! Δὲν εἶναι ρητορικὸ σχῆμα λόγου, οὔτε ἀποκύημα τῆς φαντασίας μου ! Εἶναι τὸ φαιδρὸ καὶ συνάμα τραγικὸ κατάντημα τοῦ οἰκουμενισμοῦ, πού ὑπερβαίνει κάθε ποιητικὴ φαντασία. Ναι ! τὰ τελευταῖα 12 χρόνια στό Μονακὸ ἢ «κοινὴ προσευχὴ στήν ἐβδομάδα γιὰ τὴ χριστιανικὴ ἐνότητα» ἔχει καθιερωθεῖ νά διεξάγεται – ο! tempora ο! mores – στά πλαίσια τοῦ **Διεθνoῦς Φεστιβάλ Τσίρκου !**

¹¹ Ἱ. Πόποβιτς, «Ὀρθοδοξία καὶ “Οἰκουμενισμὸς”, Μία ὀρθόδοξη γνωμάτευση», πρόλογος ὑπὸ ἀρχιμ. Εἰρηναίου Μπούλοβιτς Κοινωνία, ΙΗ' (1975), σσ. 95-101, καὶ π. Θ. Ζήση, «Γνωμάτευση τοῦ Ἁγίου Ἰουστίνου (Πόποβιτς) ἀπαγορευτικὴ τῶν συμπροσευχῶν», Θεοδρομία, ΙΔ' (2012), σσ. 325-337, 425-433.

Παρακαλῶ ἀφιερῶστε λίγο χρόνο καὶ ἐξαντλεῖστε τὴν ὑπομονὴ σας βλέποντας τὸ σχετικὸ video¹² ἀπὸ τὸ τσίρκο. Θαυμάστε τὴν “ἐντυπωσιακὴ” εἴσοδο τοῦ Ἰ. Εὐαγγελίου μὲ τοὺς παπικοὺς δύο φορὲς νὰ τὸ εἰσοδεύουν φορῶντας πάνω ἀπὸ τὰ λευκὰ ἀμφιά τους “ὀράρια” ἢ “πετραχήλια” μὲ παραστάσεις κλόουν καὶ ἀστείων σκίτσων¹³ ! Θὰ ἀπολαύσετε, διαρκούσης τῆς «κοινῆς προσευχῆς», ἐνδιαφέρουσες παραστάσεις μὲ ἀκροβατικὰ νούμερα, κλόουν καὶ μουσικὰ σύνολα πού μᾶς μεταφέρουν στὶς «νεφέλες τοῦ οὐρανοῦ», σέ μία ... ἀξιοζήλευτη οἰκουμενικὴ ἀτμόσφαιρα ὑψηλῆς πνευματικότητος – πραγματικὰ «communication in spiritualibus» !

Τέλος, θὰ συγκινηθεῖτε ἀπὸ τὴν ἐντονότατη “ὀρθόδοξη μαρτυρία” στό χῶρο τῶν ἑτεροδόξων, ὅταν δεῖτε στά τελευταῖα λεπτὰ τῆς παραστάσεως τὸν ἀξιολύπητο Ἑλληνα κληρικό, ἐκπρόσωπο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Γαλλίας (Οἰκουμ. Πατριαρχεῖο), τὸ Ρουμάνο Ὁρθόδοξο κληρικό καὶ τὸν Ἀρμένιο, οἱ ὅποιοι ἐπὶ μία ὥρα ὑπομονετικὰ στέκονταν σὲ ρόλο “χειροκροτητῆ” καὶ “γλάστρας” γύρω-γύρω στό τηλεοπτικὸ πλάνο, λίγο πρὶν τὸ τέλος τῆς φιέστας, μετὰ ἀπὸ μία καταπληκτικὴ παρουσίαση δύο κλόουν¹⁴, τῆ ὑποδείξει τοῦ παπικοῦ τυπικάρη, νὰ μπαίνουν σὲ πρῶτο πλάνο καὶ ... νὰ εὐλογοῦν τὴν ὁμήγυρη¹⁵ ! Ὅλοι οἱ παπικοὶ φοροῦν λευκὰ ἀμφια καὶ ἔτσι τὸ contrast μὲ τὰ μαῦρα ράσα τῶν Ἀνατολικῶν εἶναι ἐντονο καὶ σκηνοθετικὰ λίαν ἐπιτυχές !

Ἀγαπητοί, τί θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ; Ὅταν συστηματικὰ περιφρονοῦμε τὴν ἐκκλησιαστικὴ παράδοση φυγαδεύουμε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τότε, δυστυχῶς, ἡ φαντασία ἀδυνατεῖ νὰ περιγράψει τὸν ξεπεσμό καὶ τὴν κατάντια ! Εἶμαι ὅμως βέβαιος ὅτι ἐλλεῖπει μετανοίας καὶ «μείζων τούτων ὀψόμεθα» ! Καὶ μάλιστα θὰ βρεθοῦν «θολολόγοι» νὰ τὰ δικαιολογήσουν “θεολογικά”¹⁶, γιὰ νὰ ἐπιβεβαιώσουν τὸ λεχθέν γιὰ ἄλλη περίπτωση ὑπὸ τοῦ Κυρίου «ἀλλ’ ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς [ἀσεβῆς καὶ θρασύς, στὴν περίπτωσή μας,] δόξη λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ» ! Πραγματικὰ μόνο τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ δέν ἀφήνει «νὰ ἀνοίξουν οἱ νεφέλες τοῦ οὐρανοῦ», διότι, ἐν ἐναντία περιπτώσει, ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀναιδεῖς ποῦ φύγωμεν !

Ἄς τελειώσουμε ἀφήνοντας τὸν Ἅγ. Ἰουστίνο νὰ ἐρωτήσῃ καὶ γιὰ λογαριασμό μας : «ἕως πότε θὰ ἐξευτελίζωμεν δουρικῶς τὴν Ἁγίαν μας Ὁρθόδοξον Ἀγιοπατερικὴν καὶ Ἀγιοσαββιτικὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῆς οἰκτρῶς καὶ φρικωδῶς ἀντιαγιοπαραδοσιακῆς στάσεως μας ἐναντι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ; ... ἐντροπὴ καταλαμβάνει πάντα εἰλικρινῆ ὀρθόδοξον, ἀνατραφέντα ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν ἁγίων Πατέρων ... εἶναι κατὰ τὴν ἀνορθοδοξία καὶ ἀντιορθοδοξία τῆς ἀποκαλυπτικῶς φρικαλέα. Ἦτο ἄραγε ἀπαραίτητον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, αὐτὸ τὸ πανάχραντον Θεανθρώπινον σῶμα καὶ ὄργανισμὸς τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, νὰ ταπεινωθεῖ τόσο τερατωδῶς ;»

π. Αναστάσιος Κ. Γκοτσόπουλος

Πρεσβύτερος

□φημέριος □. Ν. □γ. Νικολάου Πατρ□ν

¹² Ὁλόκληρη ἡ «οἰκουμενικὴ προσευχὴ» στό video : <http://www.monacochannel.mc/Chaines/Chretiens-a-Monaco/Videos/CIROUE-ET-AECUMENISME>

¹³ χρονικὴ στιγμή 3:07 καὶ 33:55 στό video : <http://www.monacochannel.mc/Chaines/Chretiens-a-Monaco/Videos/CIROUE-ET-AECUMENISME>

¹⁴ μεταξύ τῶν χρονικῶν στιγμῶν 48:00 - 53:23 ἡ παράσταση τῶν δύο κλόουν.

¹⁵ στὴ χρονικὴ στιγμή 53:57 εὐλογεῖ ὁ ἑλληνορθόδοξος κληρικός τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖου !

¹⁶ Ἴσως πεῖ κάποιος ὅτι καὶ ὁ Ἅγ. Ἀβράμιος ταπεινώθηκε καὶ πῆγε ἀκόμα καὶ στό πορνεῖο γιὰ νὰ σώσει μία ψυχὴ. Ἡ διαφορὰ ὅμως εἶναι ἀβυσσαλέα, διότι ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Ἁγίου δέν ἔχει καμία σχέση μὲ τὸ οἰκουμενιστικὸ ἦθος : δέν ἔγινε ὁ Ἅγιος μέρος τῆς πορνικῆς διαδικασίας, οὔτε ἔριξε νερὸ στο μύλο τῶν δημοσίων σχέσεων τοῦ πορνεῖου, οὔτε τὸ ἔπαιξε φίλος τοῦ νταβατζή, οὔτε συμμετεῖχε στὶς ἐορταστικὲς του ἐκδηλώσεις ! Ἀντίθετα, μίλησε στὴν κοπέλα μὲ ἀγάπη καὶ ἀλήθεια καὶ εἰλικρίνεια καὶ τὴν πῆρε σηκωτὴ καὶ τὴν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Δέν χάιδεψε τὴν ἁμαρτία της, οὔτε τὴν παρότρυνε νὰ μείνει ἐκεῖ μέσα ! Συναντᾶμε παρόμοιο ἦθος στὸν οἰκουμενισμό ;